

[Indenrigsministeren.]

være rimeligt foreløbig at blive stående ved det resultat, vi nåede ved 1961-loven. Det forekommer mig urimeligt allerede nu efter lovændringen i 1961 at tage dette spørgsmål op igen. Den gældende lovgivning har overhovedet ikke virket ved noget valg, og i øvrigt må jeg gøre opmærksom på, at det ærede medlem hr. Aksel Larsens forslag ikke ville have givet noget andet resultat af valget i 1960 end 1961-loven, hvis den havde været gældende. I begge tilfælde ville retsforbundet være blevet repræsenteret i folketinget, mens kommunisterne hverken efter 1961-loven eller efter det ærede medlem hr. Aksel Larsens forslag ville have opnået repræsentation.

Jeg har sagt, at det ærede medlem hr. Aksel Larsens forslag betyder en tilbagevenden til 1948-loven. Jeg må dog tilføje, at det i realiteten medfører en nedsættelse af det antal stemmer, som kan betinge et tillægsmandat, idet folketingets medlemstal siden 1948 er forøget fra 149 til 175 og det gennemsnitlige stemmetal pr. mandat derfor bliver lavere.

Efter det, jeg her har sagt, må det vel fremgå, at jeg ikke kan anbefale, at denne del af lovforslaget gennemføres.

Med hensyn til den anden del af det foreliggende lovforslag, hvorefter de partier, der er repræsenteret i folketinget, eller som agter at deltage i et folketingsvalg, skal offentliggøre deres regnskaber og lade dem revidere af to revisorer, der er udnævnt af folketinget, vil jeg gerne sige, at dette problem adskillige gange har været drøftet i det høje ting, uden at man har fundet tilstrækkelig anledning til at give særlige regler herom. Da der ikke tidligere er kommet resultater af disse drøftelser, kan jeg kun finde det helt rimeligt, at vi på ny får lejlighed til at forhandle om disse spørgsmål, som rummer både reelle problemer og en række rent tekniske problemer, idet der ikke i valgloven så lidt som andetsteds findes nogen nærmere regler for partiernes indre organisation og opbygning, hvilket i nogen grad måtte synes at være en forudsætning for, at man kan fastsætte regler om en forpligtelse til offentliggørelse af deres regnskaber. Men jeg finder som sagt, at det vil være rimeligt og ønskeligt at drøfte hele dette problem i udvalget vedrørende valg-

loven, hvor man foruden en række tekniske valglovsændringer, som jeg har foreslået — jeg har fornemmelsen af, at betænkningen er ved at være på vej — også drøfter andre større og mindre principielle problemer.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg er glad for den højtærede indenrigsministers velvilje med hensyn til den sidste del af vort lovforslag, der berører spørgsmålet om en vis kontrol med partiernes regnskaber og navnlig med partiernes indtægter eller rettere sagt med de kilder, hvorfra partierne får penge til at drive politisk agitation.

Det er rigtigt, at noget sådant har været drøftet før her i tinget, dog uden at man efter min opfattelse har taget alvorligt fat på det. Man har imidlertid i andre lande taget det mere alvorligt; ja, der findes endogså lande, hvor man har lovbestemmelser om en sådan offentlig kontrol. Så er det altså et spørgsmål, om disse lovbestemmelser er tilstrækkelige, eller om de lader sig overføre på danske forhold. Det gør de formodentlig ikke, fordi valgsystemerne er så vidt forskellige.

Så vidt mig bekendt har man i England den ordning, at en kandidats valgudgifter højst må være 450 pund sterling plus halvanden eller to pence for hver på valglisten i valgkredsen optagen vælger, og det skulle i praksis betyde, at en kandidat i sin valgkamp i en valgkreds ikke må anvende mere end ca. 1.000 pund sterling. Regnskabet herover kontrolleres, og hvis det konstateres, at en kandidat har brugt flere penge, bliver det temmelig ubehageligt for ham. Nu lader det system sig naturligvis ikke overføre til danske forhold, for i England har man enkeltmandskredse, og derfor er det lettere at indrette sig sådan. Men jeg gør altså opmærksom på, at i England har man i hvert fald denne begrænsning, ihvorvel der mig bekendt ikke tales om kontrol med de kilder, hvorfra kandidaterne eller deres partier måtte få deres penge.

I Tyskland, i forbundsrepublikken, er det mig bekendt, at der i grundloven — jeg tror, det er i § 21 — står noget om, at de politiske partier offentligt skal gøre regnskab for kilderne til deres indtægter. Jeg må erkende, at jeg er ikke klar over, om denne grundlovsparagraf er blevet fulgt op med en særlig lov, hvad den formentlig